

Sag C-636/21**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

15. oktober 2021

Forelæggende ret:

Consiglio di Stato (Italien)

Afgørelse af:

13. oktober 2021

Sagsøger og appellat:

NN

Sagsøgt og indstævnt:

Regione Lombardia

Hovedsagens genstand

Appel ved Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) til prøvelse af den dom, hvormed Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (den regionale forvaltningsdomstol for Lombardiet) ikke gav en landbruger medhold i påstanden om annullation af et dekret, hvorved Regione Lombardia (regionen Lombardiet) nægtede ham støtte inden for rammerne af markedsstøtteforanstaltninger for æg- og fjerkrækødssektoren i Italien som følge af en aviær influenzaepidemi.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører spørgsmålet om, hvorvidt en national lovgivning, som fortolkes og anvendes således, at støtte til kompensation for skade forårsaget af aviær influenza kun ydes virksomheder, der er aktive på datoen for ansøgningen, er forenelig med bestemmelserne i artikel 220 i forordning nr. 1308/2013 og gennemførelsesforordning 2019/1323.

Artikel 267 TEUF

Præjudicielt spørgsmål

»Er artikel 220 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/1323 af 2. august 2019 til hinder for en national lovgivning (såsom ministerielt dekret nr. 383/2020 af 15.1.2020 fra ministeren for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugspolitik), som fortolkes og anvendes således, at adgang til kompensationsforanstaltninger for skade forårsaget af aviær influenza er forbeholdt virksomheder, hvis aktiviteter ikke er ophørt på datoen for ansøgningen?«

Anførte EU-retlige forskrifter

Artikel 107 TEUF

Artikel 42 TEUF

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007, især artikel 220.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/1323 af 2. august 2019 om ekstraordinære markedsstøtteforanstaltninger for æg- og fjerkrækødssektoren i Italien, især artikel 2.

[...] EU-retningslinjer for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter 2014-2020, især punkt 66, punkt 75, litra f), og punkt 365.

Anførte nationale forskrifter

Decreto del Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali del 15 gennaio 2020 – Modalità di attuazione del regolamento di esecuzione (UE) n. 2019/1323 della Commissione, relativo a misure eccezionali di sostegno del mercato nei settori delle uova e delle carni di pollame in Italia (dekret af 15.1.2020 fra ministeriet for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugspolitik – Nærmere bestemmelser til gennemførelse af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/1323 om ekstraordinære markedsstøtteforanstaltninger for æg- og fjerkrækødssektoren i Italien), især artikel 3 og artikel 4, stk. 2.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 NN, som var landbruger, ejede tre bedrifter med produktion af fjerkræ. Henset til de sundhedsmæssige restriktioner som følge af en aviær influenzaepidemi blev han flere gange i perioden fra oktober til december 2017 tvunget til at standse

disse bedrífers aktiviteter. I november 2019 overdrog NN da bedrífterne til sine børn.

- 2 Den 15. januar 2020 vedtog Ministero delle Politiche agricole, alimentari e forestali (ministeriet for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugspolitik) ministerielt dekret nr. 383/2020 om nærmere bestemmelser til gennemførelse af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/1323 om ekstraordinære markedsstøtteforanstaltninger for æg- og fjerkrækødssektoren i Italien. Dette ministerielle dekret fastsætter støtte til kompensation for skade forårsaget af den aviære influenzaepidemi. Ifølge dekretets artikel 3 kan ansøgningen indgives af bl.a.: a) ægproducenter, b) kyllingeproducenter, c) producenter af hønniker, æglæggende høner og slagtefjerkræ, og d) ægpakkerier. Endvidere bestemmer samme dekrets artikel 4, stk. 2, at adgang til støtte kræver, at der føres bevis for den skade, som er lidt som følge af vedtagelsen af sundhedsmæssige foranstaltninger til begrænsning af den aviære influenzaepidemi i perioden fra den 1. oktober 2017 til den 30. juni 2018.
- 3 Den 10. april 2020 indgav NN til Regione Lombardia en ansøgning om støtte i medfør af ministerielt dekret nr. 383/2020. Regione Lombardia gav afslag på denne ansøgning, fordi NN på datoen for ansøgningen ikke ejede nogen bedrífte med produktion af fjerkræ og derfor ikke opfyldte det i det nævnte ministerielle dekrets artikel 3 fastsatte krav. I henhold til denne bestemmelse er adgang til støtte nemlig forbeholdt virksomheder, som er aktive inden for fjerkræsektoren. Den af NN påberåbte omstændighed, at aktiviteterne blev fortsat af hans børn, blev i denne forbindelse ikke anset for at være relevant.
- 4 NN anlagde sag ved Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (den regionale forvaltningsdomstol for Lombardiet) til prøvelse af Regione Lombardias afslag. Den nævnte domstol gav ikke sagsøgeren medhold, idet den bl.a. fandt, at gennemførelsesforordning 2019/1323 forfølger formålet om at begunstige landbrugere, som stadig er aktive, ved at yde dem kompensation for den lidt skade, men ikke med henblik på at godtgøre de erhvervsdrivende i sig selv, men på at støtte markedet, dvs. aktive virksomheder. Ifølge Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (den regionale forvaltningsdomstol for Lombardiet) kunne det i øvrigt ikke udelukkes, at den landbrugsbedrift, som blev overtaget af NN's børn, ville have kunnet opnå adgang til støtte, men ansøgningen skulle have været indgivet af de nye erhvervsdrivende, og ikke af faderen, som ikke længere er erhvervsdrivende.
- 5 Ved appelskrift af 19. marts 2020 har NN iværksat appel ved Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) til prøvelse af afgørelsen truffet af Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (den regionale forvaltningsdomstol for Lombardiet). I appellen har NN udtrykkeligt anmodet om, at Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF forelægges et spørgsmål vedrørende den korrekte fortolkning af artikel 220 i forordning (EU) nr. 1308/2013 og gennemførelsesforordning 2019/1323, dvs. de EU-retlige bestemmelser, som ministerielt dekret nr. 383/2020 af 15. januar 2020 har gennemført.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 6 Ifølge den af Regione Lombardia anlagte fortolkning, som Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (den regionale forvaltningsdomstol for Lombardiet) tiltrådte, begrænser artikel 3 i ministerielt dekret nr. 383/2020 adgang til støtte til virksomheder, som på datoen for ansøgningen stadig er aktive i æg- og fjerkrækødssektoren i Italien. Kategorien af støttemodtagere omfatter derimod ikke de virksomheder, som ganske vist led skade forårsaget af den aviære influenzaepidemi, men hvis aktiviteter efterfølgende er ophørt.
- 7 Denne fortolkning kan udledes af genstanden for ministerielt dekret nr. 383/2020, som er markedsstøtteforanstaltninger for æg- og fjerkrækødssektoren i Italien. Den økonomiske »markedsstøtteforanstaltning« er ganske vist bestemt af en skadevoldende begivenhed, som nødvendigvis fandt sted i fortiden, men er rettet mod fremtiden, fordi den henvender sig til virksomheder, som på datoen for ansøgningen er aktive og udgør en del af markedet. Markedet opfattes som helheden af de erhvervsdrivende, som er aktive på dette på et vist tidspunkt, og ikke af dem, som opererede på det, inden støtten blev fastsat.
- 8 NN har anfægtet den af Regione Lombardia anlagte fortolkning af ministerielt dekret nr. 383/2020, eftersom den i dekretet fastsatte støtte efter hans opfattelse har karakter af godtgørelse af den lidte skade og som sådan netop skal ydes til de erhvervsdrivende, som var aktive på tidspunktet for den skadevoldende begivenhed, selv om deres aktiviteter efterfølgende er ophørt.
- 9 NN mener endvidere, at Regione Lombardias fortolkning er urimelig, fordi den netop afskærer de virksomheder fra adgang til støtten, som blev mest alvorligt ramt af den aviære influenzaepidemi, dvs. de virksomheder, der som følge af akkumuleret gæld blev tvunget til at ophøre med deres aktivitet, inden kompensationsforanstaltningerne blev ydet.
- 10 NN har afslutningsvis anført, at ydelse af kompensationsforanstaltninger til alle de virksomheder, som er aktive på tidspunktet for den skadevoldende begivenhed, kan fremme overholdelsen af de sundhedsmæssige foranstaltninger, fordi de erhvervsdrivende kan forvente efterfølgende at opnå godtgørelse af den lidte skade.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 11 Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har først og fremmest påpeget, at bilæggelsen af tvisten afhænger af fortolkningen af artikel 220 i forordning nr. 1308/2013 og gennemførelsesforordning 2019/1323, dvs. de EU-retlige bestemmelser, som ministerielt dekret nr. 383/2020 af 15. januar 2020 har gennemført.
- 12 Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har endvidere fremhævet, at det på baggrund af ordlydsfortolkningen af de EU-retlige

bestemmelser om statsstøtte i landbrugssektoren hverken kan fastslås eller udelukkes, at bedrifter med produktion af fjerkræ skal være aktive på datoen for ansøgningen og/eller udbetalingen af støtten. Den korrekte fortolkning af disse bestemmelser skal derfor tilsyneladende udledes med udgangspunkt i disses formål.

- 13 Ifølge den forelæggende ret forfølger de EU-retlige bestemmelser om statsstøtte i landbrugssektoren formålet om markedsstøtte og sigter mod at opnå en tilskyndelsesvirkning, dvs. mod at fremme iværksættelsen eller udviklingen af initiativer inden for denne sektor. Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) finder, at dette formål synes at udelukke de virksomheder fra kategorien af støttemodtagere, hvis aktiviteter er ophørt inden datoen for ansøgningen, og som derfor ikke længere er en del af det marked, som bestemmelserne sigter mod at støtte. I tilfælde af en forudgående overdragelse af virksomheden burde dette formål tillade, at kategorien af støttemodtagere omfatter dem, som overtager virksomheden, idet disse udgør en del af dette marked.
- 14 Efter den forelæggende rets opfattelse kan der desuden, end ikke i tilfælde af usædvanlige begivenheder såsom epidemier af smitsomme dyresygdomme, ses bort fra princippet om markedsstøtte. Ifølge Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) forudsætter de omhandlede bestemmelser således på grundlag af rimelighedskriteriet, også i tilfælde af usædvanlige begivenheder, at der foreligger en instrumentel sammenhæng mellem den støtte, som ydes stadig aktive virksomheder, og formålet om markedsstøtte.
- 15 Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) har anført, at de EU-retlige bestemmelser dog tilsyneladende ikke kræver, at der fremlægges et investeringsprojekt, som giver sikkerhed for, at støtten genindføres på referencemarkedet, sådan at foranstaltningen kan støtte dette marked i fremtiden.
- 16 Afslutningsvis har den forelæggende ret fremhævet, at selv om den omhandlede støtte blev anset for at have karakter af godtgørelse, og det altså blev fastslået, at den kunne ydes alle de erhvervsdrivende, som led skade, uanset om de var aktive på datoen for ansøgningen, ville denne kvalificering, om end indirekte, kunne opfylde formålet om markedsstøtte. Fastsættelsen af kompensationsforanstaltninger med karakter af godtgørelse ville nemlig forstærke landbrugsbedrifters tilpasning til sundhedsmæssige foranstaltninger og som følge heraf forøge forbrugertilliden til foranstaltninger til bekæmpelse af epidemier.